

Kollektivt skyld?

Klassekampen har gjentatte ganger publisert innlegg av Kateryna G. Pedersen, med et ekstremt holdning til forholdet mellom Ukraina og Russland. Avisen bør sjølsagt være åpen for forskjellige syn på denne konflikten, men innlegget 25.08. går over alle grenser. Russerne blir gjort kollektivt skyldige i Putins krig og skal straffes kollektivt. Det nærmer seg sterkt hat mot ei folkegruppe, noe som faktisk ikke er tillatt etter norsk lov og som de fleste redaktører betakker seg for å få i sine spalter. En liknende framstilling av et annet folkeslag, f.eks. svensker, samer, kinesere eller for den saks skyld ukrainere ville aldri gått gjennom i redaksjonen. Men i forhold til russere synes nå alt å være tillatt.

Kateryna Pedersen mener russere og tyskere har kollektivt ansvar for sine kriger. Hva så med ukrainerne? Under 2. verdenskrig samarbeida ukrainske nasjonalister med Nazi-Tyskland og gjennomførte massakrer mot polakker og jøder. Rett etter 2. verdenskrig måtte mange polakker, inkludert min egen svigerfamilie, rømme fra området som tidligere var østlige deler av Polen. De rømte fra de ukrainske nasjonalistene, som i Polen kalles "banderowce", leda av Stepan Bandera, som nå er oppnevnt til statshelt i Ukraina. Dette kunne lett ha ført til et hat mot alt ukrainsk. Skulle vi følge Kateryna Pedersens logikk, skulle ukrainerne være kollektivt skyldige i nasjonalistenes forbrytelser. Polakkene skulle ha hata alt ukrainsk i mange generasjoner framover. Men hva skjedde da Putins styrker gikk inn i Ukraina og mange måtte flykte fra hus og hjem. Sto polske soldater på grensa for å hindre dem å komme over? Nei, flyktningene blei tatt godt i mot, ikke bare i tusener, men i millioner, både ukrainsktalende og russisktalende. Etterkommere av dem som måtte rømme for livet for å komme unna de ukrainske nasjonalistene, stilte opp for flyktningene, uten å stille noe krav om at de skal ha tatt avstand fra ukrainsk nasjonalisme og nazisme i fortid og nåtid.

Pedersen gjør alle russere skyldige, om de ikke viser aktiv motstand. Jeg har flere russiske venner som arbeider eller studerer i Norge. Noen av dem har gitt klart uttrykk for motstand mot krigen, noe som har ført til at de ikke kan besøke familie og venner i Russland. Andre har valgt å tie stille og snakke minst mulig om krigen. De vet at om de markerer seg vil de kunne få problemer. Skal vi behandle dem som fiender? Eller skal vi behandle mennesker som mennesker uansett nasjonalitet?

Svein Lund
Guovdageaidnu / Gdansk

Kollektivt ansvar
UKRAINA
Kataryna Pedersen

Theodor Jørgen Lund er opprørt over at norsk UD ikke utelukker tiltak for å stenge grensene for russiske turister (13. august). Ifølge Lund er dette en «kollektiv avstraffelse av russere» som han kaller for «et kneblet folk». Han påstår også at russere på denne måten straffes «for noe de ikke har gjort». samtidig ofrer han ikke ett ord på alle de ukrainere som har blitt drept og torturert daglig siden 24. februar!

For meg som ukrainer, er betegnelsen «uskyldige, kneblede russere» en hån, all den tid russere deltar i en krig som støttes av 70 prosent av den voksne befolkningen.

Det beste svaret ga Vladimir Klitsjko fra et bombardert Kyiv i en videoappell allerede i mars. Der kalte han alle påstandene om at Putin alene har skyld i krigen og at det russiske folket er uskyldig, for vrøvl. Russere har støttet krigspropaganda i årevis, de hetser ukrainere, de har gitt Putin sin støtte i 22 år.

Det er russere som dreper mine landsmenn, og resten av den russiske befolkningen støtter disse drapene ved å tie! Jeg understreker en gang til (så Lund forstår alvor!) at de barbariske handlingene som kalles for «frigjøring» støttes av mesteparten av befolkningen i Russland. Den russiske befolkningen har fullt kollektivt ansvar for Putin sine handlinger. Det er derfor russere boikottes, utestenges, får kraftige sanksjoner som skal påvirke deres levestandard i årevis framover. Og ja, de skal føle kollektiv skam, i mange år framover! Akkurat som tyskere etter andre verdenskrig. Fordi de ble tatt med i en krig uten å protestere! Retten til turistvisum i Norge eller EU er også et sikkerhetsspørsmål, etter min mening. Hvilken garanti har vi for at et turistvisum ikke brukes av FSB? Europeiske kjernekraftstasjoner kan også bli mål for «turister» fra Russland. Tidligere president Medvedev kom nylig med slike trusler i sosiale medier.

Lund har rett på ett punkt: At statsminister Jonas Gahr Støre uttalte i mars at det russiske folket ikke bør straffes for handlingene til Putins regime. Men det var før hans besøk til den ukrainske landsbyen Jagidne i Sumi fylke, hvor han besøkte en lokal kjeller der ukrainere hadde vært innesperret i 27 dager med umenneskelige forhold, skapt av russiske soldater som drepte, torturerte og mishandlet ubevæpnede, sivile, gamle og syke mennesker, kvinner og barn.

Ja, det kunne vært interessant å høre hva den norske statsministeren nå tenker om russernes kollektive ansvar.

Selv håper jeg at Norge stenger grensene for russiske turister, men at de til gjengjeld gir asyl til russere som trenger beskyttelse mot sitt morderiske regime.

Kateryna G. Pedersen,
ukrainer